

LATVIJAS VALSTS PREZIDENTS

Rīgā 2016.gada 27.aprīlī

Nr.188

Saeimas priekšsēdētājai
Inārai Mūrniecei

Par likumu “Grozījumi Krimināllikumā”

Loti cienījamā Mūrnieces kundze!

Saeima 2016.gada 21.aprīļa sēdē pieņēma likumu “Grozījumi Krimināllikumā” (Nr.514/Lp12). Nemot vērā Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 75.pantā noteikto, 2016.gada 27.aprīlī esmu izsludinājis pieņemto likumu.

Atzinīgi vērtēju Saeimas paveikto šā likuma teksta pilnveidošanā pirms tā izskatīšanas galīgajā lasījumā. Es jau laikus biju darījis zināmas savas bažas par iecerēto Krimināllikuma grozījumu saturu Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājam Gaidim Bērziņam (*sk. Valsts prezidenta 2016.gada 17.marta vēstuli Nr.129*). Pieņemtajā likumā mani apsvērumi ir ņemti vērā, un Saeima ir precizējusi grozījumos piedāvāto normu formulējumus.

Nozīmīga bijusi Latvijas Republikas tiesībsarga un Ministru kabineta pārstāves starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās iesaistīšana diskusijās par likuma pilnveidošanu. Viņu paustais viedoklis Saeimas Juridiskās komisijas sēdēs manī viesā pārliecību, ka izsludināmais likums nav pretrunā ar Satversmi un Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām cilvēktiesību jomā.

Pozitīvi vērtējama Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētāja Gaida Bērziņa ierosinātā diskusija par valsts noslēpuma aizsardzības līdzsvarošanu ar vārda un preses brīvību. Šajā diskusijā vajadzētu izvērtēt ne vien iespēju paredzēt kriminālatbildību par valsts noslēpuma nelikumīgu iegūšanu, bet arī valsts noslēpuma objektu klasificēšanas un deklasificēšanas kārtību, lai izslēgtu bažas par sabiedrībai svarīgas informācijas nevajadzīgu klasificēšanu par valsts noslēpuma objektu.

Pēc šo grozījumu Krimināllikumā spēkā stāšanās būs šajā likumā ietverto normu piemērošanas prakse. No attiecīgo normu piemērotājiem būs atkarīgs, vai šie Krimināllikuma grozījumi sasniegus savu mērķi un klūs par efektīvu līdzekli valsts neatkarības, teritoriālās vienotības un konstitucionālās iekārtas aizsardzībā. Tāpat šo normu piemērotājiem būs jānodrošina arī Satversmes un Latvijas Republikas starptautisko saistību cilvēktiesību jomā ievērošana konkrētos kriminālprocesos.

Satversmes tiesa ir norādījusi, ka “likumdevējam *ex officio* arī pēc tiesību normu spēkā stāšanās ir iespēju robežās jāseko līdzi tam, vai tiesību piemērošanas praksē šīs normas patiešām efektīvi pilda savu uzdevumu. Ja tiek konstatēts, ka tiesību piemērošanas praksē tiesību normas nefunkcionē, tad ir nepieciešams tās pilnveidot” (*Satversmes tiesas 2012.gada 6.jūnija sprieduma lietā Nr.2011-21-01 9.punkts*).

Aicinu Saeimu pēc grozījumu Krimināllikumā spēkā stāšanās rūpīgi sekot līdzi šajā likumā ietverto normu piemērošanas praksei, lai laikus varētu identificēt un novērst iespējamās problēmas efektīvā normu piemērošanā.

Ar cieņu

Valsts prezidents

Raimonds Vējonis